

Ιερατική Σύναξη Νοεμβρίου της Ιεράς Μητροπόλεως Ελευθερουπόλεως

[Μητροπολιτικό Έργο](#) / [Ι.Μ. Ελευθερουπόλεως](#)

Την Πέμπτη 27 Νοεμβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο της Μητροπόλεως Ελευθερουπόλεως «Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος» η μηνιαία Ιερατική Σύναξη του παρόντος Εκκλησιαστικού Έτους, παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Χρυσοστόμου και σύσσωμου του ιερού Κλήρου.

Μετά την εναρκτήρια προσευχή, ο Σεβασμιώτατος παρουσίασε το θέμα της Συνάξεως με επίκεντρο την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο, υπό τον τίτλο «Η Πρώτη Οικουμενική Σύνοδος (Νίκαια, 325 μ.Χ.)», με αφορμή την επέτειο των 1700 ετών από τη σύγκλησή της. Αμέσως μετά, τον λόγο έλαβε ο Πρωτοσύγκελλος της Μητροπόλεως, Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Μπένος, ο οποίος και ανέπτυξε το θέμα με θεολογική εμβάθυνση και ιστορική σαφήνεια.

Στην εισήγησή του περιέγραψε αρχικά την πορεία της Εκκλησίας στους τρεις πρώτους αιώνες, μέσα από σκληρούς διωγμούς και μαρτύρια, μέχρι την ειρήνευση που έφερε το Διάταγμα των Μεδιολάνων. Όπως τόνισε, αυτή η εξωτερική ηρεμία δεν άργησε να επισκιαστεί από εσωτερικές αναταράξεις, με κορυφαία την εμφάνιση της αιρέσεως του Αρείου στην Αλεξάνδρεια. Ο π. Χρυσόστομος παρουσίασε αναλυτικά τις βασικές θέσεις του Αρείου, ο οποίος δίδασκε ότι ο Υιός του Θεού δεν είναι συναιώνιος με τον Πατέρα, αλλά το πρώτο και τελειότερο δημιούργημά Του. Η γνωστή φράση «ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν ὁ Υἱός» αποτύπωνε την πεμπτουσία της πλάνης του, σύμφωνα με την οποία ο Χριστός δεν κατέχει πλήρη θεότητα, αλλά μια κατώτερη, κτιστή ύπαρξη.

Εξήγησε ότι αυτή η διδασκαλία δεν ήταν μια φιλοσοφική λεπτομέρεια, αλλά χτύπημα στην καρδιά της σωτηριολογίας. Αν ο Χριστός δεν είναι αληθινός Θεός, τότε η ενανθρώπιση και ο σταυρός χάνουν τον σωτηριώδη χαρακτήρα τους, διότι όπως είπε και ο Μ. Αθανάσιος: «ὃ γὰρ μὴ προσληφθὲν, οὐκ ἰάθη». Μόνο ο αληθινός Θεός μπορεί να θεώσει και να θεραπεύσει την ανθρώπινη φύση. Έτσι, η Εκκλησία αντιλήφθηκε ότι η αίρεση του Αρείου ήταν πιο επικίνδυνη και από τους σκληρούς εξωτερικούς διωγμούς, γιατί δεν απειλούσε μόνο σώματα αλλά ψυχές.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, όπως ανέφερε ο π. Χρυσόστομος, η πρόνοια του Θεού ανέδειξε τον Μέγα Κωνσταντίνο, ο οποίος συγκάλεσε στη Νίκαια τη μεγάλη Σύνοδο του 325 μ.Χ. Εκεί συγκεντρώθηκαν 318 θεοφόροι Πατέρες, πολλοί από τους οποίους έφεραν ακόμη στα σώματά τους τα σημάδια των μαρτυρίων. Ο π. Χρυσόστομος αναφέρθηκε σε μορφές που σημάδεψαν τη Σύνοδο, όπως ο άγιος Νικόλαος, ο άγιος Σπυρίδων και ο νεαρός διάκονος Αθανάσιος, που έγινε η φωνή της Ορθοδοξίας. Με απλότητα και θεολογική καθαρότητα περιέγραψε τις συζητήσεις που οδήγησαν στη διατύπωση του Συμβόλου της Νικαίας και ιδιαίτερα στη λέξη «ομοούσιος», η οποία έκλεισε οριστικά την πόρτα σε κάθε απόπειρα υποτίμησης της θεότητας του Υιού.

Αναφέρθηκε ακόμη στις κανονικές αποφάσεις της Συνόδου, που έθεσαν γερά θεμέλια για την ενότητα και τη λειτουργική τάξη της Εκκλησίας, και υπογράμμισε ότι η σημασία της Νικαίας διαχέεται στους αιώνες, καθώς μέχρι σήμερα αποτελεί

κριτήριο Ορθοδοξίας και σημείο αναφοράς σε περιόδους πλάνης. Η διδασκαλία της, όπως τόνισε, παραμένει επίκαιρη μπροστά σε σύγχρονες μορφές συγχύσεως και νεο-αρειανισμού, που επιχειρούν να μειώσουν το πρόσωπο του Χριστού ή να αλλοιώσουν το Ευαγγέλιο.

Κλείνοντας, ο π. Χρυσόστομος εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του προς τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη για την πατρική του εμπιστοσύνη και τη συνεχή μέριμνά του για την πνευματική κατάρτιση του ιερού Κλήρου. Υπογράμμισε ότι η φετινή επετειακή χρονιά των 1700 ετών από τη Σύνοδο της Νικαίας αποτελεί πρόσκληση να παραμείνουμε πιστοί στην παράδοση, στο συνοδικό ήθος και στην ομολογία των Πατέρων, οι οποίοι κράτησαν αναμμένη την φλόγα της Ορθοδοξίας για όλες τις γενιές.

Μετά το πέρας της εισηγήσεως τον λόγο έλαβε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος, ο οποίος ευχαρίστησε τον Πρωτοσύγκελλο για την άρτια οργανωμένη και εμπεριστατωμένη εισήγηση. Υπογράμμισε ότι η εισήγηση έδωσε στους ιερείς τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να μπορούν με απλό και κατανοητό τρόπο να εξηγήσουν τι ακριβώς είναι η Πρώτη Οικουμενική Σύνοδος, γιατί την ονομάζουμε «πρώτη» και πόσο καθοριστική υπήρξε για όλη τη μετέπειτα πορεία της Εκκλησίας. Τόνισε μάλιστα ότι θεωρείται η σπουδαιότερη από τις Οικουμενικές Συνόδους, καθώς οι επόμενες στηρίχθηκαν στις δογματικές αρχές που εκεί ετέθησαν.

Ο Σεβασμιώτατος κάλεσε κατόπιν τους ιερείς να τοποθετηθούν, να θέσουν απορίες ή διευκρινίσεις πάνω σε όσα ακούστηκαν. Με αφορμή παρεμβάσεις που έγιναν, αναφέρθηκε στους λόγους της συγκλήσεως της Συνόδου, υπογραμμίζοντας ότι ο κίνδυνος που κυρίως κινητοποίησε την Εκκλησία ήταν πρωτίστως πνευματικός και εκκλησιαστικός: ο κίνδυνος διάσπασης της ενότητας λόγω της αιρέσεως του Αρείου. Θύμισε μάλιστα τη δραματική ιστορική πραγματικότητα, κατά την οποία ο Μ. Αθανάσιος έμεινε σχεδόν μόνος να υπερασπίζεται την ορθόδοξη πίστη, την ώρα που πολλοί, ακόμη και επίσκοποι, παρασύρθηκαν από την ύπουλη αρειανική διδασκαλία.

Με ποιμαντική ευαισθησία ο Σεβασμιώτατος εμβάθυνε στο δόγμα της πίστεώς μας, επιμένοντας στη σωστή κατανόηση της αρειανικής πλάνης και εξηγώντας ότι το κεντρικό σύνθημα «ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν ὁ Υἱός» εισάγει χρονική απόσταση ανάμεσα στον Πατέρα και τον Υιό και υποβιβάζει τον Χριστό σε κτίσμα. Αντιπαρέθεσε σε αυτό την ορθόδοξη ομολογία «ἅμα Πατήρ, ἅμα Υἱός. ἀεί Πατήρ, ἀεί Υἱός», χρησιμοποιώντας απλά παραδείγματα για να καταδείξει αφ' ενός την αδυναμία του ανθρώπινου νου να χωρέσει το μυστήριο της Αγίας Τριάδος και αφ' ετέρου την αναγκαιότητα της ορθής διατύπωσης του δόγματος. Στο ίδιο πνεύμα

εξήγησε γιατί η Εκκλησία υιοθέτησε τον όρο «ομοούσιος» και όχι «ομοιούσιος», παρότι ο πρώτος δεν απαντά στην Αγία Γραφή, διότι είναι ο μόνος όρος που εκφράζει με ακρίβεια την ταυτότητα της ουσίας Πατρός και Υιού και αποκλείει κάθε ιδέα απλής «ομοιότητας». Με τον τρόπο αυτό η τοποθέτηση του Σεβασμιωτάτου εξελίχθηκε σε ποιμαντικό μάθημα δογματικής, που στόχο είχε να οπλίσει τους κληρικούς με σαφή, θεμελιωμένη και ταυτόχρονα απλή γλώσσα, ικανή να απαντήσει στις απορίες των πιστών μέσα στην ενοριακή καθημερινότητα.

